

# Foaia

pentru

*Minte, Anima si Literatura.*

№ 45.

Sambata 24. Decembre

1861.

## DIPLOMA LEOPOLDINUM

de anno 1691\*)

Nos Leopoldus Divina favente Clementia Electus Romanorum Imperator semper Augustus, ac Germaniae Hungariae, Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, Slavoniae etc. Rex; Archidux Austriae, Dux Burgundiae, Brabantiae, Styriae, Carinthiae, Carnioliae, Lucemburgi, ac superioris et inferioris Silesiae, Vürtembergae, et Teckae, Princeps Sveviae, Marchio Sacri Romani Imperii, Burgoviae, Moraviae, superioris et inferioris Lusatae, Comes Habsburgi, Tyrolis, Feretis, Kiburgi, et Goritiae, Landgravius Alsatae, Dominus Marchiae Slavonicae, Portus Naonis, et Salinarum etc. Magnificis, Egregiis, Strenuis et Nobilibus, Prudentibus ac Circumspectis, Fidelibus sincere Nobis dilectis N. Universis Statibus Provinciae Transilvaniae, et reliquis tam Ecclesiasticis, quam Saecularibus quorum interest, Gratiam Nostram Caesaream, Regiamque, et omne Bonum! Illis benigne perspectis, quae Transilvaniae Ablegatus Egregius Fidelis Dilectus Nicolaus de Bethlen uberrime exposuit, quidnam a Nobis, quoad Confirmationem Diplomatis de 28-va Junii 1686 desiderati, quoad Religionem ibi Locorum usitatas: quoad Patriae Leges, ac Consuetudines; quoad Privilegia,

\*) Pentrucă se p[ot]a av[ea] la mana tot[us] cititorii jurnaleloru acestora legea fundamentală a dreptului de statu transilvanu, din care se vedu referintiele Ardealului atatu catra Ungaria, catu si faciă cu M. Seu Principe, publicamu diplom'a leopoldina m[ai] antaiu in testulu ei originalu, eara dupa aceea in traducere, cu reflesiuni pentru schimbarile afundu taie-t[or]e dupa basea egalei indreptatiri politice nationali; c[ă] priviri la diet'a viitoria cea din primav[er]a anului 1862.

Red.

Dignitates, et Officia; quoad sublevanda Portionum, et hybendorum Onera; quoad Provinciam in pristinum florem redintegrandam, aliave salutis publicae multum servientia, debita erga Nos veneratione, et Fidelitate efflagitet. Supremi Nostri Regii Muneris, a quo si Dominus Exercituum admiculetur, pro temporum vicissitudine, felicia scaturire solent Incrementa, esse dignovimus, Charissimam hanc Transilvaniae Regionem, jam a Saeculis Inclyto Nostro Hungariae Regno assertam, magis magisque veluti Animam Nostram amplecti: Posthabitis enim aliis contra communem Christiani nominis hostem, destinatis Belli Operationibus, Ludovici Marchionis Badensis dilectionem ad sistendas iniquissimi Tököly eidemque adhaerentium Rebellium, nec non Turcarum, et Tartarorum IncurSIONES, illuc cum exercitu expeditivimus, hac firma spe freti, illum, per quem Reges regnant, et justa discernunt, in firmitudine Brachii sui Justitiae Causa armis Nostris Caesareis, et Militiae Transilvanicae Benedictione Divina adfuturum, ac secundos Regiae Intentionis Successus largiturum. Sacramentum Fidelitatis jam antea Nobis transmissum nihil ambigendum, quin immortalitatis studium, non minus totam Patriam, quam illos, qui sub Nostra Regia Protectione, Consilio, et curae commissam habent, Provinciae Administrationem, cum nunquam intermoritura laude praestitam, et opere ipso, in quibusvis emergentiis pro viribus comprobata fidelitatem (quam ex aequo aestimamus) ad Posteris transmittere, eoque omni conatu generose adlaborare animabit; ne Hostes Regionem Montibus, Coronae ad instar circumspectam rapinis, et praedis, Igne, et ferro misceant, jam tum ab omni aeo in unam mentem coalitas Nationes, pessimis stratagematum Technis, et irritamentis dissipando graviori Barbaris serviendi Iugo mancipent; Gentemque toti hactenus Christianitati antemuralem evertant.

Confirmationem desiderati Diplomatis pro Successione Michaelis Apaffi in Principatum quod attinet;

Cum is utpote Adolescens quatuordecim Annum per Leges (quarum sanctam Generosi Status ducunt Observantiam) ante vigesimum Aetatis Annum ad Regimen non sit adultus, his a perfidia Tököly turbatis temporibus, neque in rem Transilvaniae, neque in patriae Bonum vergere perbenigne judicavimus, si quidquam ad memoratarum Legum transgressionem innovari contingeret, pro inde Minorennis in timore Domini condignis apud Consiliarios Intimos, qui commissam habent Provinciae Administrationem, Virtutibus in spem Successionis usque ad Annos Puertatis imbuendus, maturescentium in eo, atque emicantium Animi Dotum Specimina expectanda, Gratia demum Caesarea, Regiaeque in Patriae emolumentum benignissime complectanda. Ne vero interea temporis universi Transilvaniae Ordines suspensis Animis haerendi, aut vel minimum praeter Paternam Nostram intentionem ominandi Ansam habeant, de sequentibus Articulis Fideles Status, et Ordnes in Universum, eorumqun Posteris, quos in omni erga Regiam Coronam Nostram Fidelitate perstituros confidimus, sub Verbo Regio, et integerrima Fide duximus esse assicurandos.

Primo: In Causa receptarum ibidem Religionum, Templorum, Scholarum, Parochiarum, aut Introductionis cujuscunque alterius Cleri et Personarum Ecclesiasticarum, quam ibi nunc exstant, nihil alterabitur, Contradictionibus quibuscunque sive sacri, sive profani Ordinis, nihil unquam in contrarium valentibus, ita tamen, ut Catholici propriis suis Sumptibus, adeoque citra omne aliarum Religionum Gravamen, Claudiopoli in praesenti Devotionis suae Loco sibi Ecclesiam, nec non Albae Iuliae Templum minus, olim a Christophoro Báthorio erectum, nunc desolatam reaedificent, iidemque Catholici ubique Locorum, si pauci, et peregrini sint privatim, si vero eorum multi, tum publici Religionis suae Exercitii, et condendarum Ecclesiarum iure gaudeant, aequae ac aliae in Transilvania receptae Religiones tali Casu, ubi nimirum in aliquo Loco Numero praevalent, gaudere consueverunt.

Secundo: Confirmamus Fidelibus Statibus omnes Hungariae Regum, similiter omnium a tempore separatae ab Hungaria Transilvaniae ejusdem Prin-

cipum Donationes, Collationes, Privilegia, Armiales, Titulos, Officia, Dignitates, Decimas, et denique quaevis Beneficia, ac Bona, sive privatis, sive Civitatibus, ac Communitatibus, et Coetibus, sive cuicunque ex receptis Religionibus addictae, Ecclesiae, Parochiae, vel Scholae tam in Transilvania, quam Partibus Hungariae, in Sicilia, et Debrezino praedictis factas, et data, etiamsi aliquando ad aliquam Ecclesiam, Conventum, vel Capitulum pertinerint, ita ut nemo omnino hac occasione in suis Bonis nec per Nos, nec per quemcunque Sacri aut Profani ordinis Virum impetendo, aut actionando, turbetur, sed unus quisque ea, quae nunc habet, et possidet, imposterum etiam teneat, possideat, secundum dictas Regum, vel Principum Donationes; exceptis iis, si quorum Principum Donationes ipsi per suas Constitutiones abrogassent.

Tertio: Approbatas, et Compilatas Patriae illius Leges, Decreta, Tripartitum Verböczii, expuncto tamen eodem Article Nono, Decreti Andreae Regis, qui in ultima Posoniensi Dieta, abolitus fuit, Constitutiones, Ius Municipale Nationis Saxonicae in Vigore inviolabili permansura declaramus quidem; cum autem ipsimet Status, tum ratione Religionis, tum etiam Constitutionum Suarum, ac privilegiorum inter se discrepent, et Catholici in praefatis 1. et 2. Articulis gravatos se existiment, Saxones vero Privilegiis suis antiquis, et eorum Usui, et consuetudini in Article Tertio magis cautum esse efflagitent, e re ipsorum Statuum duximus, ut difficultates inter illos circa dictos tres Articulos vertentes, amicabili compositione, et Concordia sub Ratificatione Nostra Caesareo Regia complanare studeant, hoc vero non succedente, auditis partibus, Opinioneque Consiliariorum Nostrorum Transilvanorum desuper intellecta, reliquum Nobis erit, id denique pro Munere Nostro Caesareo Regio decernere quod justum et aequum compertum fuerit.

Quarto: Morem usitatum, utpote quem supremae Potestati non derogare invenimus in Guberniis Consilii Intimi, Comitiorum, Suffragiorum, Politia, ac Libertate, in Tabulae Iudiciariae, Magistrorum Protonotariorum, et Assessorum, item et interiorum Tribunalium Auctoritate, in Administrandae Iustitiae solito Ordine, et usu (omnia tamen salvo in gravioribus Recursu ad Regem) illaesa praecipimus conservanda. In Aeconomicis quoque quoad Regalia, et Fiscalia praevia fidelissimorum Statuum sincera Informatione, eam habituri Rationem, et modum, ut per

commissiones Camerales, aut alia via nemo Nobilium, Civium, aut privatorum gravari possit, aut debent.

Quinto: In omnibus sive ad Politiam, sive iustitiam, vel Aconomiam administrandam necessariis Officiis, utemur indigenis Transilvanis, Hungaris nempe, Siculis, et Saxonibus, nullo habito Religionis respectu, neque externae Nationes aut quae Nobiscum ab illis inter exteras, et inhabiles dignoscuntur, ad Honores, et Munera, quotiescunq; ea vacare contigerit, praevalerunt, salva tamen Nostra cum illorum Consensu ad recipiendum, aut non recipiendum, in Matriculam Commendatione.

Sexto: Bonis ob defectum Prolium, aut Notam infidelitatis ad Fiscum Regium devolvendis, benemeritos Transilvanos, Hungaros nempe, Siculos, et Saxones Indigenas, non attento Religionum discrimine propensi erimus dignari. Illa vero privatorum Bona, quae Armis Nostris occupata sunt ab Hostibus, antiquis Possessoribus, aut eorum posteritati, ex mera Benignitate Regia restituentur, ad quem finem alicui Tribunali in Transylvania, aut Nostro Belliduci, ut visis Instrumentis, quod iustum videbitur, decernant, in hoc speciali Casu, ex Commissione Regia benigne commitemus.

Septimo: Supremum Status Directorem nostrum pristinis temporibus Vaivodam dictum, vel ejus vices gerentem ex Indigenarum Transylvaniae Nobilium ac Procerum Nostrorum Numero sive Catholicae, sive alterius ibi receptae Religionis fuerit, si Fidelitate et Meritis praepolleat, sumemus; Idem quoque de Munere Generalis Militiae Transylvaniae, Cancellarii Supremi, Consiliariorum Intimorum, Comitum Supremorum, et Capitaneorum inter Siculos, Magistrorum Protonotariorum, aliisque Dignitatibus antea solitis, observabitur. Et haec.

Octavo: Cum tali modificatione elementissime largimur, ut gubernatoris Summi, Militiae Transylvaniae Generalis, Cancellarii, Intimi Consiliariatus, et Protonotariatus Candidatos, si quando similia Munia resarcienda venerint, Nobis ad confirmandum praesentent: ut tanto tranquillior diversarum Nationum Status persistat, periculosae Machinationes, aut ambitus exulent, atque omnium Animis Concordi desiderio Salus publica pro optimo Regiminis Fine, in quem colliment universi, haereat radicata. Quod autem ad alios Officiales attinet, nempe Iudices Regios inter Saxones, et Siculos, Iudices Nobilium, Vice Comites in Comitibus; Iudices, Consules, et similia Officia

in Civitatibus, et Oppidibus, quae per liberam Communitatium Electionem apud ipsos constitui solent, in eadem etiam imposterum Libertate, et Consuetudine manean, confirmatione tamen pariter Nostra sicut in praecedentibus in quolibet ex dictis Casibus impertranda.

Nono: Magnum inde Salutis publicae Incrementum redundare posse clementer existimavimus, si in Consilio Intimo Duodecim Virarii saltem tres sint Catholici, et in Tabula Iudiciaria Duodecim Virali etiam tres sint Catholici, caeteris ex aliis Religionibus ipsorum recipiendis. Et quidem inter illos in Consilio Intimo etiam Iudex Regius Cibiniensis juxta Leges receptas ex Natione Saxonica. Inter Magistros Protonotarios vero unus sit Catholicus, ex modernis tamen quilibet in suo Officio persistat.

Decimo: Annua Comititia ad Negotia publica tractanda, iustitiam administrandam, et Propositiones Regias, si quae fuerint, intelligendas necessaria, nec non terminorum octavaliu Celebrationem, Nostro Gubernatori, et intimo Consilio promulganda committimus, reservando Nobis eorum omnium quae sic geruntur Regiam Confirmationem.

Undecimo: Supremo Status Directori Nostro sua sit Auctoritas, Conditio et Praerogativa alias debita, semper ille in Provincia praesens, Legibus Patriis, tam quoad Sacra, quam Profana solemniter iuramento obstrictus, congrua etiam stipendia et illi, et singulis de Consilio intimo, ac Tabula Iudiciaria, ex mediis Aerarii Nostri Regii, et Fiscalibus, benigne decernemus. Quod si utilitas publica et diversarum ibi degentium Nationum tranquillitas illum quotannis mutare svaderet, liberrima Statuum ad alium quo citius eligendum fieri poterunt Suffragia, pro Nostra ulteriori Clementissima Resolutione transmittenda.

Duodecimo: Tempore Pacis (quod DEUS Pacis approximet) Quinquaginta Mille Imperialium Tributo, tempore autem Belli contra Hungariam et Transylvaniam Quadrigentorum Millium Florenorum Rhenensium Contributione, Computatis etiam Naturalibus contenti erimus, Repartitionis et Exactionis Forma penes Fideles Status, et Provinciae Officiales relicta, et ab ipsis sine partium Studio ad justam Proportionem reducenda; caetera, quae ultra praedictas Summas vel Belli vel Pacis tempore, pro defensione Patriae requirerentur, Amore Fidelium Statuum, et Universae Plebis sublevandae Causa ex Bonis Regiis, et Fiscalibus, nec non Salis, et reliquorum Metallorum Fodinis, Trice-

timis, Decimis inter Saxones, Arenda Decimarum in Comitatus aliisque Nostris Proventibus allaturi.

Decimo tertio: Dacias, et alia apud ipsos inusitata Exactionum Genera introduci non curabimus, Vectigalia, aut Tricesimas non augebimus.

Decimo quarto: Siculi Genus Hominum bellicosissimum ab omni Tributo, ab omni Hybernorum aut Aestivorum molestia, Decimis, et Praestationibus aratione Bonorum, quae cum Onere insurgendi possident, velut hactenus, ita imposterum sint penitus exempti. E contra pro tuenda Patria propriis impensis militari obstricti permaneant, non tamen subintellectis Rusticis vel iobbagionibus Siculis.

Decimo quinto: Liberum sicuti sub Principibus fuit, quaestum sive Mercia rerum omnium concedimus, benigne volentes, ut et Nobilium praerogativae, ac Privilegia hoc in passu observentur.

Decimo Sexto: Decimas etiam consveta hactenus apud ipsos Arenda redimi solitas, Dominis Terrestribus relinquemus, Arenda tamen Fisco reservata.

Decimo septimo: Magnis et non necessariis Praesidiis partim ex Militia indigena instituendis, et ex Nostro Aerario aliendis Provinciam non onerabimus. Generalem tamen, et Caput Germanum illis praeficiemus, qui reciprocam cum Gubernatore Consilio Status et Generali Militiae transilvanicae in omnibus negotiis bellicis correspondentiam habiturus, aliis ad praedictum Statum, aut Gubernium pertinentibus, se non ingeret.

Decimo octavo: Tollimus a Saxonicae Nationis, et totius ubique miserae Plebis Cervicibus per abusum inveteratam gratuitam Viatorum cujusvis generis, vel Conditionis Victitationem, Equorum, ac omnis generis jumentorum Angariationem et Quartiriorum, aliosque similes praesertim in dictam Saxonicam Nationem a Viatoribus hactenus execitos abusus; clementissime svadendo, et jubendo, ut Postae remissa prius ad Aulam Nostram informatione, a Consilio Status, Diversoria vero pro benevolo recipiendis, justa pecunia, et pretio cibandis Itinerantibus, a Dominis Terrestribus, et Civitatibus constituentur.

Nos itaque qui pietissimum Regii Muneris Nostrum executuri Officium, universorum et singulorum Fidelium Salutem, commune Bonum, Tranquillitatem publicam, Rei Christianae Incrementum, et charissimam Transilvaniam nulla DEO opitulante Minotauri Labyrintho deinceps implicandam Cordi duximus, visis, et examinatis praedictis Articulis, et Punctis pensantes eos, Honori, Quietis, et commodo Statuum, Ordinum, et Incolarum omnium, universaeque Reipublicae Christianae conducere, eosdem in omnibus suis

Partibus, et Capitulis adprobamus, et in perpetuum valitura Lege sancimus, tenore Praesentium promittendo, in Verbo Regio, ac apud Nos, et Nostram Serenissimam Domum, nunquam violabili Fide, quod illos firmiter, et inconcusse servabimus, et servari faciemus, majora et majora semper in fidelissimam Nobis Gentem ponere Beneficia propensi.

Datum in Civitate Nostra Viennae, Die Quarta Mensis Decembris, Anno post Nativitatem Domini Millesimo Sexcentesimo Nonagesimo Primo. Regnorum Nostrorum Romani Trigesimo Quarto, Hungarici Trigesimo Septimo, Bohemici vero Trigesimo Sexto.

LEOPOLDUS m. p.

T. A. Henricus Comes de Strattmann. Ad Mandatum Sacrae Caesaris Regiaeque Majestatis proprium. Stephanus Andreas de Verdenburg.

## SUVENIRULU.

Candu inim'a se frange de tainica durere,  
Candu ochiulu e adesa de lacrimi invelitu,  
Candu horulu unoru gratie inflate de placere,  
Despare cu unu suflu de 'n cerulu auritu,  
Si ultim'a lumina a dilei infocate  
Se 'neca in alu noptii recoritoriu sefiru:  
Atunci ori care sufletu din fundulu cetii scote  
Sprea-si alina durerea, cu palidu suveniru.

Unu suveniru de gloria, de fama, de marire,  
Pe campulu de onore indemna unu luptatoru,  
Si suvenirulu unei pierdute fericire  
Adesu aduce 'n viatia pe unu resbunatoru.  
Unu suveniru rechiamata energica virtute,  
Unu suveniru renasce poeticalu deliru;  
Elu face cerulu splendidu, momenteplacute,  
Si lunea ne e scumpa, prin scumpulu suveniru.

Deci fratil daca tiranulu sporirele apasa,  
Si nu ne mai remane putere de-a lupta;  
Deca robesce lunea idea luminosa  
De-nu viitoriu de gloria, la dulce tier'a mea:  
Atunci macaru remane sub ferulu ce ne stringe,  
In nopte de durere, in varvarulu martiriu,  
Lucindu de neaternare, de fama ce incinge  
Mareti'a Romania, unu sacru suveniru.

Ear' daca prin virtutea anticea infocare,  
Prin firmeteti gigantici, prin nobilu sentiementu

Vomu dobendi a noastră perduta renaltiare,  
Si stégulu de dorintia va valfai in ventu:  
Atunci te e in sama, tirane inercudate!  
Ca mila va se tréca cá aburu 'n sefiru,  
Si pe oltarulu sacru de scumpa libertate,  
Vomu resbuna atunce, fataluti suveniru.

P.

### Revista Carpatiloru.

Pana ce redactiunea'si va regula socotelele, si pana ce va aduna ramasitiile de pe la abonati, pentru ca sasi rafiésca datoriele in cari s'a incurcatu, publicarea Revistei, dupa espirarea anului curentu, se va suspende. — Dar' dupa bine-voitórele staruintie si promisiuni ce a priimitu din mai multe parti locuite de Romani, fundatorulu acestei Reviste spera, ca in curendu va avea mijlóce indestule pentru ca sa continue iarasi publicarea ei.

De aceea facemu din nou apelu la lectorii nostri: daca in adeveru se intereséza cá sa nu se inchidia acestu organu, se bine-voésca a indemna pe cunoscutii si amicii Dloru sa se abonede in fóea de abonamentu, si sa o trimitia la redactiune. Indata ce se va vedea ca numerulu abonatiloru in perspectiva va fi indestulatoriu pentru ca sa copere chietuelele tipariului, Revista va incepe iarasi a aparea in formatulu si conditionile sale actuale.

Pretiulu va fi acelas: 2 galbeni pe unu anu, 1 galbenu pe 6 luni, si 7 sfanti pe 3 luni.

Redactiunen Revistei la locuintia subscriberulii, ulitia Brezoeanu Nr. 8.

### G. S I O N.

Revista Romana inca se mai continua cu multa resementatiune. In brosiur'a din Sept. ce ne veni la mana cuprinde: Poetii Vacaresci. (Traducerea lui Britanicu. Strabunii Vacaresciloru. — Banulu, Ienachitia). Isvodulu Spatarului Clanau, tradusu si cu anotari (vedi si Fóiea din an. 1856 Nr. 28 fora note). Scrierile lui Radu Logofetulu chronicariulu. Stampe elegante, cá si editiunea intréga: Poetii Vacaresci. Facsimile dupa Isvodulu lui Clanau; chart'a Moldovei in secl. XIV. Chart'a Daciei antice. —

Vomu publica 1862 refrangerea uneloru schime din istori'a lui Kóvári de D. Vicariu alu Hatiegului si de D. I. V. Rusu.

Ánunciu de prenumeratiune  
la istori'a Transilvaniei.

Dorindu a inradeciná si a lati mai alesu între tenerimea nostra studiosa, studiulu istoriei, charei

noastre patrie, me determinaiu, dupa funtanele, ce le am a mana, a compune o istoriora pentru Transilvan'i'a patri'a nostra comune.

La compunerea acesteia cá romanu mi-am ténutu de o datoría santa a fi cu destensa consideratiune la tóte acele mominte si fapte, care intr'unu tipu séu altulu potu fi de interesu pentru natiunea nostra.

Ea va costá de in 2 tomurele; celu de antaiu va cuprinde evinemintele si starea Transilvaniei din timpurile cele mai vechie (dela Agathyrsi, Geti, Daci s. a.) pana la desfacerea totale a aceleia de catra Ungari'a — dupa nefericit'a bataia la Mohaciu in 1526; alu doilea vn tractá despre evinemintele si starea Transilvaniei cá tiera nedependinte subtu principii patriotici, cum si subtu glorios'a casa austriaca pana in tempulu mai nou.

Tomulu I, pentru carele s'a si anunciatu prenumeratiune in „Amiculu Scófei“ adausu Nr. 15 — fiendu de 20 cole in tipariu — vá costá 2 fl. v. a. Alu 11-lea esemplariu se va dá rabatu. — Tomulu II inea se afla gat'a in manuscrisu.

Se intielege de sene, cá acestu opusioru, numai si numai prin spriginirea generosa a barbatiloru si mecenatiloru nostri, póte se védia lumen'a:

Nu me potiu laudare, ca asiu fi facutu ceva perfectu in ramulu acestei sciintie atatu de vaste, la a carei studiare si petrunde mai deplina, dora nici anii unei etati de omu nu suntu de ajunsu, — cu atatu mai vertosu, cu catu ca de in lips'a documinteloru cerute in carier'a asta cam neablata pana acum de romani, ni-intempina greutati nesuperabili.

Eu am facutu numai aceea, ce am potutu face amesuratu starei si impregiariloru mele, si dupa midiolócele, ce le avui amana; inse aceea am facut'o in consciinti'a cea mai curata. Dorescu de in anima, cá alti mai favorati de impregiarari si pote mai ablati pre acestu terenu cam coltiuros, se faca mai multu.

Celu puçinu acestu neinsemnatu ofertu adusu mai vertosu in interesulu junimei nostre studiósse, celei insetate dupa cunoscenti'a patriei sale, se sierbésca de indemnu si incuragiare pentru cei chiamati si mai favoriti de sórte, cá acei-a, se continue cu resultatú mai imbucuratoriu, acestu studiu de o importantia de viétia pentru ori ce natiune, carea studiandu trecutulu seu voiesce sa se bucre de unu viitoriu mai bunu si mai fericitu.

Blasiu in 21. Noembre 1861.

J. V. RUSU,  
professoru gimnas.

# Registru articiloru Foicei in anulu 1861.

## Prosa:

- Resunetu din muntii apuseni ai Transilvaniei Nr. 1. 2.  
Costumul nationalu Nr. 1.  
Horrendum dictu Nr. 1.  
Iuramentulu Romaniloru la adunanti'a generala nationala din 3/15. Maiu 1848 Nr. 1.  
Cuventare'a mitropolitulu Alesandru in adunarea nationala din 1. Ianuariu 1861 Nr. 2.  
Contribuiri la museulu din Blasiu Nr. 2, 3, 23, 37, 38.  
Protocolulu adunarii nat. romane din Transilvania, tienti in 1/13. Ianuariu 1861 Nr. 3.  
Bineventarea cont. Haler la visitarea Beiusiului in 7. Ianuariu 1861 Nr. 3.  
Memorialu substernutu la conferinti'a nat. rom. din Sibiu. Nr. 4.  
Conferinti'a nationala in Somcuta mare, Nr. 4.  
Necaturile constitutionale ale romaniloru ardeleni Nr. 4.  
Petitiunea comunelor Branului din districtulu Barsei (Brasiou), Nr. 5.  
Reincorporarea Banatului cu Ungaria. Respunsulu D. com. Gozsdu, Nr. 5.  
Actu de donatiune pentru o scola, de Ilie Morarescu, Nr. 5.  
Respunsu la discursulu tronului in Principatele romane, Nr. 5.  
Petitiune din Hatiegu asternuta in 19. Dec. 1860, Nr. 5.  
Se luamu aminte! Protocolu pentru respectarea limbii romane, Nr. 6.  
Oratiunea Const. Augustinu Ladai in conferinti'a din Alba-Iulia, Nr. 6.  
Dintre muntii apuseni in Dec. 1860, Nr. 6, 7.  
Cuventarea Esc. Sale D. metropolitu Alesandru Sterca Siului in conferintiele din Alba-Iulia, Nr. 7, 8, 9.  
Vieti'a se dovedesce prin fapte Nr. 8.  
Provocare la sinodu pregatitoria, Nr. 8.  
Cuventarea D. Dimitrie Moldovanu in conferinti'a din Alba-Iulia, Nr. 9.  
Opiniunea D. I. Branu de Lemeni in conferinti'a din Alba-Iulia, Nr. 9.  
Estractulu opiniunii D. Paulu Dunca in conferinti'a din Alba-Iulia, Nr. 9.  
Restaurarea comitatulu Carasiului, Nr. 10, 11.  
Ioane Munteanu repausatu in Dom. Beiusiu, Nr. 11.  
Unu cuventu seriosu mai vertosu catre nobilii romani, Nr. 11.  
Instruciune seu profesiune de credinti politica, Nr. 12.  
De pre malulu dreptu alu Somesiului (limb'a romana in Satu-mare), Nr. 12.  
Resultatulu congregatiunii din Cetatea de petra in 24. Martiu 1861, Nr. 12.  
Catre onoratele femei romane, Nr. 12, 13.  
Necrologu pentru episcopulu Ioanu de Lemeni, Nr. 13.  
Protocolu pentru decretarea limbii romane de oficiosa in opidulu Hatiegu, Nr. 13.  
Inconoscintierea on. oficiu c. r. pretoriale in Hatiegu, Nr. 13.  
Primirea D. com. supr. Ioane Pipos la locul oficiului, Nr. 13, 14.  
Mesagiulu regescu la deschiderea dietei Ungariei in 6. Aprilie 1861. Nr. 14.  
Sinodu! Unu colloquiu intre Petru si Ioanu, in Ardealu, Nr. 14, 15.  
D. adv. Ales. Bohetielu saluta pe comitele Dobocei b. Banfi etc. Nr. 14, 15.  
Protestulu Orastieniloru etc. Nr. 15.  
Multiamita publica din partea D. G. Baritiu, Nr. 15.  
Comitatulu Zarandului, Nr. 15.  
Doue corespondintie in caus'a nationala din Oradea-mare, Nr. 16.  
Vorbirea prot. Gregoriu Pap de Ilesfalva in adunarea com. Solnocu m. in Zilau in Mart. 1861, Nr. 16.  
Protestulu Sabesieniloru romani in contra restaurarei din 1861, Nr. 16.  
Representarea D. protopopu Ioane Metianu, data com. nat. sasesci in 21. Aprilie 1861, Nr. 16.  
Din comit. Solnocului de mijlocu, Nr. 16.  
Protocolu in adun. din tract. Biei si Blasiu in 15/3. Aprilie 1861, Nr. 17.  
Program'a sinodulu din Maiu 1861, Nr. 17, 18, 19.  
Trasuri din vieti'a-ne constitutionala, Nr. 17, 18.  
Restauratiunea in comitatulu interioru (Dees) si Doboca, Nr. 17, 18.  
O. corespondintia a D. Gozsdu, Nr. 18.  
Recursulu Brasioveniloru romani in contra restauratiunii facute sub Br. Fr. de Salmen, Nr. 19.  
Resignatiunea de postu de V. Comite a D. Dr. Ratiu, Nr. 19.  
Protestulu inteligentiei romane din comitatulu Cetatea de Balta, Nr. 19.  
Doue documente: dela revolutiunea din 1849 etc. Nr. 20.

- Pretensiunile romanilor din Hunedóra la restaurarea din 1861, Nr. 20.
- Reorganizarea magistratului orasinului Hatiegu, Nr. 20.
- Protocolulu Belgradeniloru cu otaririle loru in privity'a reorganizarei magistratului, Nr. 20.
- Protestulu Turdeniloru, Nr. 20.
- Doru de sinodu in dieces'a Oradana, Nr. 21, 22.
- Irlandia, Danielu O'Colonelu, P. Matevu, Nr. 21.
- ✓ Alegerea ablegatiloru in comitatulu Carasiului, Nr. 21.
- ✓ Cuventarea protop. Negrutiu in adunarea de comitatu din 23. Maiu 1861 din Clusiu, Nr. 22.
- Deslucire (din Beiusiu), Nr. 22.
- Protestulu la 11 comune din tienutul Campeniloru, Nr. 22.
- Estractu tradusu din testamentulu episcopului Ioane Lemeuyi, Nr. 22.
- Ajutoriu erarialu, Nr. 23.
- ✓ Alegerea D. Andreiu de Mocioni de ablegatu in Lugosiu, Nr. 23.
- Din comitatulu Albei de susu, Nr. 23.
- Recursulu Sebesieniloru, Nr. 23, 25.
- ✓ Romanii in diet'a Ungariei, Nr. 24, 25.
- ✓ Documentu istoricu dela Georgiu Rákotzi despre starea politica a Beiusiului, Nr. 24.
- Protestulu romaniloru din Osiorheiu, Nr. 25.
- Adres'a inteligenti'ei rom. Beiusiene la ablegatii romani, in diet'a Ungariei, Nr. 25.
- Infiorátore conjuratiune, Nr. 25, 26, 28, 33, 35, 39.
- ✓ Protestulu romaniloru banatieni in contra incopcierei de 167 mii romani in Voivodin'a serbéscá, Nr. 26.
- Independinti'a constitutionalá a Transilvaniei, Nr. 26, 27, 28, 29, 30.
- Vorbirea contelui de Bethlen la deschiderea adunarei in Naseudu in 18. Iuniu 1861 tienuta romanescé, Nr. 26.
- Iuramentulu capitanului supremu alu Nasaudului — Vorbirea contelui de Bethlen — Responsulu Dluí capitanu supremu — Cuventarea Dluí I. Florianu, Nr. 27.
- ✓ Protocolulu romaniloru din Alba-inferióra cu ocaziu-nea conferintiei preliminaru din 26. Iuniu si 25. A-prile 1861, Nr. 28.
- Protestulu Turdeniloru la congregatiunea, disa generalá din 26. Iuniu 1861, Nr. 29.
- Cuventarea D. Ioane de Crainicu etc. Nr. 29.
- Mihaiu Voda Vitézulu intr'unu toastu dela conferintieele regnicolare din Belgradu, Nr. 30, 31.
- Protestu limbisticu din Hatiegu, Nr. 31.
- ✓ Votu de incredere deputatiloru din Sebesiu la univesitate, Nr. 31.
- 0 vorba seriósá catra D. comite supremu si fratii magiari din com. Hunedórei, Nr. 31, 32.
- Suplic'a tieriei Oltului, Nr. 32.
- Premiu literariu alu D. conte Roseti, Nr. 32.
- Adresele de recunoscintia nationala tramise pe lunga cate o cununa civilá : D. comite supremu Emanuilu Gozdu, Nr. 32.
- DD. deputati : Aloisiu Vladu si Georgiu Popa, Nr. 32.
- Proiectu de lege alu comisiunei de 27 membri din diet'a Ungariei cu privity'a la cestiunea nationalitatiloru, Nr. 33.
- Proiectulu minoritátei din comisiunea de 27 membri, alu deputatiloru romani : Sigm. Popoviciu si Aloisiu Vladu in caus'a nationalitatiloru, Nr. 33.
- Mitropolitulu Ales. Sterca Siulutiu in cestiunea nationala fágie cu gub. Transilvaniei, Nr. 33, 34.
- Adresarea Esc. Sale D. episcopu bar. Andreiu de Siaguna catra comitele natiunei sasesci b. Salmen in testulu ei originalu, Nr. 34.
- Resolutiunea gub. r. Transilvanu la protestulu si recursulu romaniloru din orasiulu si tienutul Sebesiului, Nr. 34.
- Motiunea D. canonicu Andreiu Liviu in comitatulu Carasiului, Nr. 35.
- 0 nota la cele din Nr. trecut, Nr. 35.
- A doua scrisóre oficiósá a Escel. Sale Dluí episcopu bar. Andreiu de Siaguna data la responsulu Dluí bar. Salmen comitele natiunei sasesci, Nr. 35.
- Protestulu romaniloru din muntii apuseni, asupra congregatiunii marcale, tienende in 16. Sept. 1861, Nr. 35.
- Adres'a Brasioveniloru catra Esc. Sa D. episcopu gr. res. br. Andreiu de Siaguna, in recunoscintia pentru aperarea causei nationale, Nr. 35.
- Gimnasiu romanu in comitatulu Satumarelui, Nr. 36.
- ✓ Decisiunea adunarei comitatului Carasiu in caus'a intraducerei limbei romane de oficialá, in 6. Sept. 1861, Nr. 36.
- ✓ Rectificare; unu actu dela consistoriulu diecesánu gr. cat. romann Oradanu, Nr. 36.
- Asotiatiune nationalá in M. Osiorheiu, Nr. 36.
- Romanii din Elvetia, Moravia si Polonia, Nr. 36.
- Revista Romana, Nr. 36.
- Acusitiunile fostiloru granitari romani din Ardealu. Anulu 1861, Nr. 37.

**Statutele Asociatiunii tr. pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, Nr. 37.**  
**Starea instructiunii publice in Romania de susu etc. Nr. 38, 39.**  
**Limb'a romana in Sz.-Reginu, Nr. 38.**  
**Mass'a cruda (Nyers tömeg) Nr. 38, 39, 41, 42.**  
**D. Gozdu la reuniunea femeiloru romane! Nr. 39.**  
**Socotél'a ajutoririloru dela universitatea din Vien'a, Nr. 39.**  
**Adres'a deputatiunii natiunii romane asternuta Mai. Sale in 31. Octombree 1861 in contra representatiunii guvernului transilvanu in caus'a dietei, Nr. 40.**  
**Representatiunea Esc. Sale D. metropolitu alu Albeiluliei, conte Alesandru Sterea Siulutiu catra cancelari'a de curte 1860, Nr. 40, 41.**  
**Adres'a D. Georgiu Popa catra Reuniunea femeiloru romane, Nr. 40.**  
**Inaugurarea Reuniunii transilvane pentru inaintarea literaturiei si a culturiei poporului romanu tienuta in 4. Noembrie 1861. (dóue cuventari si unu extractu), Nr. 41.**  
**Cerculariulu episcop. I. Alexi de mare importantia pentru interesele culturiei nationale, Nr. 42.**  
**Adres'a comitatului Zarandu, Nr. 42, 43.**  
**Adres'a D. Aloisiu Vladu catra Reuniunea fem. romane, Nr. 42.**  
**Opiniune despre pusetiunea nóstra, de Dr. S. Barnutiu, Nr. 42, 43.**  
**Ionu (A.) Vladu pro limb'a sa, Nr. 44.**  
**Cuventarea D. prot. Ioane Negrutiu la deschiderea sogietatii de lectura in Clusiu 1861, Nr. 44.**  
**Costumul nationalu, Nr. 44.**  
**Multiamita publica lui Achimu Decanu din Alba-Iulia, Nr. 44.**  
**Cuventarea D. prot. Nicolau de Crainicu cu ocasiunea serbarei deschiderei scólei princ. romane din Dobra, Nr. 44.**  
**Diploma Leopoldinum de anno 1691, Nr. 45.**  
**Revista Carpatiloru, Nr. 45.**  
**Istori'a Ardealului de I. V. Rusu, prof. gim. din Blasiu, Nr. 45.**

### P o e s i e.

Egalitatea nationala, Nr. 1.  
 Catra Ardealu, Nr. 2.  
 Adunarea nationale din Sibiu, Nr. 3.  
 Prea stimate Domnule (oficiru) G . . . ! Nr. 4.  
 Calariulu din Roma, Nr. 5, 6.  
 Catra elatisei, Nr. 8.  
 M. Cocceiu Nerv'a si U. Traianu, Nr. 9, 10.  
 Catra conferinti'a nationala din Sibiu, Nr. 12, 13.  
 Reinvierea, Nr. 15.  
 Catra Ioie (Iupiter), Nr. 15.  
 Catra renegati si vendietori, Nr. 16.  
 Catra Ardealu, Nr. 18.  
 Eroii luptatori, Nr. 19.  
 Venitorulu, Nr. 20.  
 Ruin'a dela Orlea, Nr. 21, 23.  
 Romanii in lupta constitutionala, Nr. 24.  
 Catra romanii din Ardealu, Nr. 28.  
 Blastamatu, Nr. 29.  
 Catra Andreiu Muresianu, Nr. 30.  
 Stefanu celu mare si mam'a lui, Nr. 31, 32.  
 Trandafiru, Nr. 35.  
 Poesia din Revista Romana „Unirea Principateloru“ Nr. 37.  
 Asociatiunii Transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, Nr. 39.  
 La o filomela, Nr. 40.  
 Virgin'a Carpatului, Nr. 42.  
 Unu suspinu, Nr. 44.  
 Suvenirulu, Nr. 45. de Petriau

Fundatiunea sineciana etc. Nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 19, 20, 21, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 32, 37, 38.

Cele tramise dupa incheierea computului din Nr. 38 se voru publicá in an. venitoriu.

### B i b l i o g r a f i a

Nr. 1, 2, 4, 5, 22, 23, 32, 35, 39, 42, 45.

Lips'a de tipoteti si intardierea tramiterii restantiloru de prenumeratiuni ne au silitu se incheiemu cu Nr. acesta.

